

Bazie zakwitają, idzie wiosna.

Kiedy widzimy zakwitające bazie kotki zawsze kojarzy się nam to z nadejściem wiosny. Wczesna wiosna to czas, kiedy szczególnie oczekujemy nowych akcentów w ogrodzie. Bez wątplenia właśnie kwitnące wierzby należą do tych roślin, które pozwalają nie tylko szybciej poczuć wiosenny klimat, ale także przenieść go do mieszkania, dzięki kwitnącym gałązkom. Puchate bazie kotki, to jedne z najbardziej rozpoznawalnych oznak wiosennego przebudzenia natury. Bazie kotki to charakterystyczne kwiatostany wierzby. Najbardziej znana wierzba to oczywiście wierzba iwa i to właśnie ona ukazuje jedne z najpiękniejszych i najbardziej znanych kwiatostanów tych roślin. Bazie kotki, są złożone z setek niepozornych kwiatów pozbawionych płatków i tworzących jeden kwiatostan, które zawiązują się już późnym latem poprzedniego roku u nasady liści, na końcach jednorocznych pędów. Jesienią, po opadnięciu liści, bazie osłonięte są ochraniającymi je przed zimowym mrozem łuskami. Na przedwiośniu, kiedy powoli rusza wegetacja łuski zaczynają stopniowo odsłaniać puszyste bazie kotki. Wierzba jest rośliną dwupienną (oprócz wierzby płaczącej), czyli taką, która tworzy osobniki męskie i żeńskie. Często więc dopiero w okresie kwitnienia okazuje się, jaki osobnik rośnie w naszym ogrodzie. Kwiaty męskie są bardziej dekoracyjne od żeńskich.

Na świecie występuje około 400 gatunków wierzb, w Polsce rodzimych gatunków jest 25–30, wśród których należy wymienić najbardziej znane m.in.:

wierzba biała, wierzba iwa, wierzba krucha, wierzba dwubarwna, wierzba purpurowa, wierzba lapońska, wierzba szara, wierzba uszata, wierzba wiciowa, wierzba wawrzynkowata, wierzba płożąca, wierzba żytkowana.

Wierzby kwitną wczesną wiosną i charakteryzują się niezwykłą żywotnością oraz tempem wzrostu, a ich formy są zróżnicowane, począwszy od dużych drzew, przez krzewy, skończywszy na niskich krzewach. Formy krzewiaste są najbardziej rozpowszechnioną grupą wierzb. Wierzba to przede wszystkim roślina ozdobna, ale wykorzystuje się ją również w przemyśle koszykarskim i meblarskim (pozyskiwanie wikliny), energetycznym (wierzba energetyczna do produkcji biomasy) czy pszczelarstwie (miododajna wierzba iwa). Wierzba to uniwersalny gatunek, który może rosnąć zarówno na mokrej ziemi, na terenach zalewowych jak i na obszarach zdegenerowanych, gdyż ma niezwykle zdolności oczyszczania gleby. Wierzba jest sadzona przy oczyszczalniach ścieków. Jest również stosowana w ziołolecznictwie, gdyż jej kora zawiera kwas salicylowy, składnik popularnej aspiryny.

Wierzby są bardzo charakterystyczne dla polskiego krajobrazu i kojarzą się w większości z malowniczymi pejzażami.

Według podań ludowych wierzba jest drzewem magicznym, ponieważ przyciąga szczęście, a odpycha zło, jest symbolem budzącego się życia i drzewem płodności. Wierzba to także symbol nieśmiertelności i zmartwychwstania.

W naszej tradycji bazie są również nieodłącznym elementem wystroju wielkanocnego stołu. Dekoruje się nimi palmy na Niedzielę Palmową, stroi koszyczki z pokarmem do poświęcenia.

Myślę, że warto poznać te piękne i wartościowe rośliny jakimi są wierzby.